

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3CoCsp/3/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7821200566
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tutko
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7821200566.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tutka a sudcov JUDr. Ľuboša Kunaya a Mgr. Angeliky Sopoligovej, v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mýtna č. 48, zastúpenej: JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom v Bratislave, Mýtna č. 48, proti žalovanému: G. A., bytom v O., L. Č.. XXX, o zaplatenie 1.478,10 eura s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 7.9.2021 č.k. 6Csp/28/2021-111 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie pripustil zmenu strany sporu na strane žalobcu tak, že namiesto pôvodného žalobcu Všeobecnej úverovej banky, a.s. pripustil vstup do konania ako žalobcu obchodnú spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mýtna č. 48 a súčasne zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1.107,20 eura s príslušenstvom, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 49,82%.

2. Týmto rozsudkom rozhodol súd prvej inštancie o peňažnom nároku pôvodného žalobcu titulom poskytnutej pôžičky v sume 2.500,- eur. Pri rozhodovaní vychádzal súd prvej inštancie zo zistenia, že právny predchodca žalobcu na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytol žalovanému pôžičku vo výške 2.500,- eur s mesačnou splátkou 46,40 eura, s fixnou ročnou úrokovou sadzbou 17,40%, RPMN vo výške 17,46%, s priemernou RPMN vo výške 12,19%. Celkové náklady boli stanovené vo výške 1.954,40 eura a celková čiastka vo výške 4.454,40 eura s konečnou splatnosťou pôžičky dohodnutou na 96 mesiacov alebo do splatenia všetkých záväzkov klienta. Z prehľadu úhrad mal súd za preukázané, že žalovaný uhradil splátkami v období od 7.2.2018 do 16.12.2020 sumu 1.392,80 eura.

3. Na základe uvedených zistení a po vykonanom dokazovaní dospel súd k záveru, že nárok žalobcu je čiastočne dôvodný.

4. Podľa jeho názoru žalovaný vzniesol námietku premlčania nedôvodne, keďže premlčacia doba začala plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, teda od 20.3.2018 a uplynula 20.3.2021, pričom žaloba bola podaná na súde 1.3.2021, t.j. pred uplynutím premlčacej doby.

5. Vzhľadom na to, že po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná z pôvodného žalobcu Všeobecnej úverovej banky, a.s., so sídlom v Bratislave na nového žalobcu Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mýtna č. 48, preto súd vyhovel návrhu na zmenu strany sporu na strane žalobcu tak ako to uviedol vo výrokovej časti rozsudku.

6. Následne súd skúmal, či uzavretá zmluva obsahuje náležitosti zákonom vyžadované. Túto ročnú úrokovú sadzbu vo výške 17,46% súd považoval za neprímeranú, keďže presahuje dvojnásobok priemerných úrokových mier úverov poskytnutých bankami a uverejnených Národnou bankou Slovenska pri nových obchodoch v roku 2017 platných aj pre spotrebiteľské úvery. V uvedenom období, t.j. v období poskytnutia úveru v decembri 2017 bola priemerná miera úrokov pri nových obchodoch spotrebiteľských úveroch platná pre domácnosť pre obdobie nad 5 rokov vo výške 8,40%. Keďže najvyššia prípustná miera nesmie presiahnuť dvojnásobok miery, to znamená v danom prípade 16,80, je zrejmé, že úroková sadzba uvedená v zmluve túto mieru prekročila. Súd preto považoval nesprávne uvedenú výšku ročnej úrokovej sadzby v neprímeranej výške za neprijateľnú podmienku, preto poskytnutý úver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov. Za ďalší dôvod spôsobilý vyhodnotiť zmluvu ako bezúročnú a bez poplatkov považoval to, že dodávateľ nekonal s odbornou starostlivosťou a nezistil si tzv. bonitu spotrebiteľa, teda jeho schopnosť poskytnutý spotrebiteľský úver splácať.

7. Vychádzajúc z uvedeného, že žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 2.500,- eur a žalovaný uhradil žalobcovi spolu 1.392,80 eura, súd priznal žalobcovi len plnenie, ktoré žalobca poskytol žalovanému znížené o uhradení splátky vo výške 1.107,20 eura a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

8. Súd bol toho názoru, že žalovaný sa dostal do omeškania so splatením celého úveru dňa 27.7.2018, teda uplynutím šiesteho dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, preto priznal žalobcovi aj úroky z omeškania vo výške 5% ročne od 27.7.2018 do zaplatenia.

9. Výrok o trovách konania odvolajúc s poukazom na ust. § 255 ods. 1, 2 C.s.p. a žalobcovi priznal pomernú časť trov konania v rozsahu 49,82%.

10. V prevyšujúcej časti preto žalobu zamietol.

11. Proti tomuto rozsudku vo vyhovujúcom výroku podal včas odvolanie žalovaný. V odvolaní s poukazom na § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ C.s.p. navrhol odvolaciemu súdu, aby rozsudok vo vyhovujúcom výroku zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie alebo aby žalobu v tomto rozsahu zamietol. V odvolaní vytkol súdu prvej inštancie, že sa nevyporiadal s námietkami žalovaného o nedodržaní postupu pri zosplatnení úveru. Žalovanému nebola doručená zmena veriteľa. S poukazom na § 555 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka má odvolateľ za to, že nebol dodržaný postup pri zosplatnení úveru. Obligatórnou podmienkou zosplatnenia úveru v zmysle zákona je upozorniť dlžníka na uplatnenie práva zosplatniť úver. Žalobca nepredložil dôkaz o tom, že by pred zosplatnením úveru, ku ktorému došlo listom zo dňa 20.5.2013 bol žalovaný upozornený na možnosť zosplatnenia úveru. Žiadna takáto výzva sa nedostala do dispozície žalovaného. Pokiaľ ide o oznámenie o okamžitej splatnosti úveru zo dňa 4.5.2017, v konaní nebolo preukázané, že by toto bolo žalovanému doručené. Preto je potrebné považovať aj zmluvu o postúpení pohľadávky za neplatný právny úkon. Súd prvej inštancie sa tiež nesprávne zaoberal námietkou premlčania.

12. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol potvrdiť rozsudok v napadnutom rozsahu ako vecne správny, stotožnil sa so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, ktoré považuje za správne.

13. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal odvolanie žalovaného bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 5 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) v rozsahu danom ust. § 379 a § 380 C.s.p., z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie je opodstatnené.

14. Odvolací súd je v preskúmvanej veci toho názoru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd prvej inštancie totiž pochybil pri výklade ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v otázke splnenia zákonných podmienok účinného doručenia relevantných písomností pri predčasnom zosplatnení úveru.

15. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

16. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

17. Pre spotrebiteľské vzťahy, ktorým je i ten v prejednávanej veci je zrejmé, že veriteľ môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky až najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Z toho vyplýva, že veriteľ (v postavení dodávateľa) môže požadovať splnenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej zo splátok za podmienok, že uplynuli tri mesiace od omeškania so zaplatením príslušnej splátky a že upozornil dlžníka (v postavení spotrebiteľa) v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva veriteľa v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka je podmienená tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil dlžníka na to, že právo využije. Zo znenia ust. § 565 veta druhá Občianskeho zákonníka tiež vyplýva, že veriteľ môže žiadať o jednorazové vrátenie nesplatennej dlžnej sumy najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky a môže tak urobiť po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením zmeškanej splátky (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Z toho vyplýva, že v čase uplatnenia práva na zosplatenie musí byť spotrebiteľ v omeškaní s plnením niektorej zo splátok tri mesiace a súčasne uplynula lehota 15 dní na uplatnenie práva po upozornení dlžníka.

18. Súd prvej inštancie v súvislosti so splnením podmienok vyplývajúcich z ust. § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vychádzal z toho, že žalobca vyzval žalovaného k úhrade splátky za mesiac marec 2008, s ktorou bol v omeškaní dňa 26.5.2018 a zároveň ho upozornil na svoje oprávnenie úver zosplatiť. Túto výzvu žalobca doručil žalovanému na ním uvedenú adresu, čo žalovaný potvrdil svojim podpisom na priloženej doručenke dňa 4.6.2018. Následne žalobca dňa 21.7.2018 oznámil žalovanému, že došlo k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru, túto zásielku doručoval žalovanému ako obyčajnú poštovú zásielku na ním uvedenú adresu, na ktorej si už predtým žalovaný prevzal výzvu zo dňa 26.5.2018. Súd prvej inštancie tak vychádzal z toho, že tento úkon obsahujúci mimoriadne zosplatenie úveru bol doručený žalovanému, nakoľko sa dostal do jeho dispozičnej sféry, napriek tomu, že žalobca nepredložil súdu dôkaz o takomto doručení (podpísanú doručenkú). Súd prvej inštancie tiež vyslovil záver, že aj v prípade, pokiaľ by sa táto zásielka nedostala do dispozičnej sféry žalovaného, hmotnoprávne účinky platného vyhlásenia okamžitej splatnosti nastali dňa, kedy bol doručený platobný rozkaz spolu s prílohami žalovanému, čo malo za následok začiatok plynutia lehoty omeškania s povinnosťou zaplatiť dlh v celosti.

19. Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom súdu prvej inštancie o účinnom doručení oznámenia žalovaného o zosplatení úveru žalobcovi listom zo dňa 21.7.2018. Pokiaľ totiž žalobca doručoval toto oznámenie žalovanému ako obyčajnú poštovú zásielku cestou poštového doručovateľa, niet pochýb o tom, že žalovaný nedisponuje žiadnym dôkazom o takomto doručení, a teda v tomto smere neuniesol dôkazné bremeno o tom, že takáto zásielka bola skutočne žalovanému účinne doručená. Úvahy súdu prvej inštancie o tom, že spomínaná zásielka sa dostala do dispozičnej sféry žalovaného, nakoľko sa na adrese doručenia preukázateľne zdržiaval nemožno považovať za správne, nakoľko dôkazné bremeno o doručení takejto zásielky zaťažuje žalovaného, ktorý túto skutočnosť nepreukázal a tým že zásielku doručoval ako obyčajnú poštovú zásielku, nie do vlastných rúk sám sa dostal do dôkaznej núdze tým, že doručenie tohto oznámenia nevie v konaní preukázať. Pokiaľ ide o úvahy súdu prvej inštancie o tom, že spomínané oznámenie bolo účinne doručené žalovanému v konaní o vydanie platobného rozkazu, keď mu bol doručený platobný rozkaz spolu s prílohami nemožno považovať za správne. Ako vyplýva z ust. § 565 Občianskeho zákonníka žiadať o jednorazové vrátenie nesplatennej sumy môže veriteľ len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Pokiaľ sa teda v danom prípade mal žalovaný dostať do omeškania s úhradou splátky v marci 2018, najskôr právo zosplatiť úver mohlo vzniknúť žalobcovi 20.6.2018, kedy uplynuli tri mesiace od splatnosti neuhradenej splátky (20.3.2018). Mohol tak však urobiť len do splatnosti nasledujúcej splátky, teda najneskôr do 20.7.2018. Konanie o návrhu na vydanie platobného rozkazu začalo dňa 1.3.2021, preto pokiaľ v tomto konaní bol žalovanému doručený platobný rozkaz spolu s prílohami, stalo sa tak očividne až po uplynutí zákonom stanovenej lehoty vyplývajúcej z ust. § 565 Občianskeho zákonníka.

20. Vychádzajúc z nesprávneho právneho názoru súdu prvej inštancie o tom, že v danom prípade boli naplnené podmienky pre zosplatenie úveru súd prvej inštancie nesprávne vo veci rozhodol, keďže

ku dňu rozhodnutia súdu ešte trvá povinnosť uhrádzať jednotlivé splátky z daného úverového vzťahu, preto neostávalo odvolaciemu súdu iné, len v súlade s § 389 ods. 1 písm. c/ C.s.p. zrušiť rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

21. Úlohou súdu prvej inštancie bude opätovne posúdiť nárok žalobcu, pričom bude vychádzať z právneho názoru vysloveného odvolacím súdom v tomto rozhodnutí.

22. Súd prvej inštancie rozhodne aj trovách tohto odvolacieho konania v súlade s § 396 ods. 3 C.s.p.

23. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).